

Lag om ändring i brottsbalken;

utfärdad den 19 maj 2005.

Utkom från trycket
den 31 maj 2005

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om brottsbalken
dels att 36 kap. 1, 2, 5 och 17 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det i balken skall införas en ny paragraf, 36 kap. 1 a §, av följande
lydelse.

36 kap.

1 §² Utbyte av brott enligt denna balk skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett brott, om mottagandet utgör brott enligt denna balk; i stället för det mottagna får dess värde förklaras förverkat.

Om inte annat är särskilt föreskrivet, skall bestämmelserna i första stycket också tillämpas i fråga om utbyte av brott och ersättning för kostnader i samband med brott enligt annan lag eller författning, om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år.

1 a § Vid bedömningen av om det är uppenbart oskäligt att förklara utbyte av brott förverkat skall bland andra omständigheter beaktas om det finns anledning att anta att skadeståndsskyldighet i anledning av brottet kommer att åläggas eller annars bli fullgjord.

Som utbyte av brott anses vid förverkande även egendom som har trätt i stället för utbyte, avkastning av utbyte samt avkastning av det som trätt i stället för utbyte.

2 §³ Egendom som har använts som hjälpmittel vid brott enligt denna balk får förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmittel vid brott enligt denna balk, om brottet har fullborrats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse eller stämpling.

Vad som har sagts i första stycket gäller även egendom som frambragts genom brott enligt denna balk, egendom vars användande utgör sådant brott samt egendom som någon annars tagit befattning med på ett sätt som utgör sådant brott.

¹ Prop. 2004/05:135, bet. 2004/05:JuU31, rskr. 2004/05:237.

² Senaste lydelse 1986:1007.

³ Senaste lydelse 1968:165.

I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat.

Om inte annat är särskilt föreskrivet, skall bestämmelserna i första och tredje styckena också tillämpas i fråga om egendom som används eller varit avsedd att användas som hjälpmittel vid brott enligt annan lag eller förfatning, om det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än ett år.

5 §⁴ Förverkande till följd av brott av egendom eller dess värde får, om ej annat har föreskrivits, ske hos

- a) gärningsmannen eller annan som medverkat till brottet,
- b) den i vars ställe gärningsmannen eller annan medverkande var,
- c) den som genom brottet beretts vinning eller näringsidkare som avses i 4 §,
- d) den som efter brottet förvärvat egendomen genom bodelning eller på grund av arv eller testamente eller genom gåva eller som efter brottet förvärvat egendomen på annat sätt och därvid haft vetskaps om eller skälig anledning till antagande om egendomens samband med brottet.

Tillhörde egendomen vid brottet inte någon av dem som anges i första stycket a–c, får den inte förklaras förverkad. Egendom som enligt 1 a § skall anses som utbyte får dock förklaras förverkad om den egendom, som den förverkade egendomen trätt i stället för, vid brottet tillhörde någon av dem som anges i första stycket a–c.

Särskild rätt till egendom som förklarats förverkad består, om ej även den särskilda rätten förklaras förverkad.

Sådan rätt som har vunnits genom utmätning eller betalningssäkring upphör, om egendomen förklaras förverkad, såvida ej av särskild anledning förordnas att rätten skall bestå.

17 §⁵ Förverkad egendom och företagsbot tillfaller staten, om ej annat är föreskrivet.

Har utbyte av brott som svarar mot

1. skada för enskild eller
2. medel som en enskild är berättigad att få tillbaka

förklaras förverkat hos någon, svarar staten i dennes ställe för ersättning åt den skadelidande eller ersättningsberättigade intill värdet av vad som har tillfallit staten på grund av beslutet om förverkande. Vid verkställighet av detta beslut har den hos vilken förverkandet skett rätt att räkna av vad han eller hon visar sig ha utgett som ersättning till den skadelidande eller ersättningsberättigade.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

På regeringens vägnar

THOMAS BODSTRÖM

Susanne Kjaersgaard Olsson
(Justitiedepartementet)

⁴ Senaste lydelse 1987:791.

⁵ Senaste lydelse 1986:1007.